

ANDRA SÖNDAGEN EFTER PÅSKDAGEN

MISERICORDIA DOMINI

Text Joh 21: 15-25 av komminister Lars Borgström, Lutherska församlingen i Stockholmsområdet. (LFS)

Jesus visade sig för sina lärjungar vid flera tillfällen efter sin uppståndelse. Det var inte något spöke de såg, utan den livs levande Frälsaren. Hans kropp var förhärliqad, men sårmärkena syntes fortfarande som en evig påminnelse om den kärlek som förde Honom till Golgatas kors. Vi hörde förra söndagen om fiskafänget som inbärgade etthundrafemtio tre stora fiskar och hur lärjungarna kände igen Honom.

Efter det att de alla ätit tillsammans tog Jesus Petrus avsidet och samtalande med honom. Vi skulle kunna kalla detta samtal för Petri pastoralexamen. Här blev han upprättad efter den trefaldiga förnekelse han gjort sig skyldig till på översteprästens gård (Joh. 18:17, 25, 27) och insatt som underherde att sköta den högste Herdens hjord. Petrus och hans livshistoria visar, att

JESU LÄRJUNGAR ÄR MYCKET SVAGA

Det hade funnit en tid då Petrus känt sig mycket stark och säker. Han hade sagt till Jesus: *"Även om alla andra överger dig, så skall jag inte göra det"* (Matt. 26:33). Felet var att Petrus inte kände sig själv och sin mänskliga svaghet. Nog var Petrus redan en äkta lärjunge, genom tron renad i Jesu blod (Joh. 13:10). Men han var fortfarande mycket svag och oförståndig, just därför att han trodde sig vara stark. Han överskattade sig själv.

Jesus, som är allvetande, visste vad som skulle ske, att Petrus skulle förneka honom. "Men", sade Jesus på skärtorsdagskvällen: *"Jag har bett för dig att din tro inte skall bli om intet. Och när du en gång har omvänt dig, så styrk dina bröder"* (Luk. 22:32).

Att omvända sig till Jesus är att förtrösta på Honom. Detta borträknande av sig själv och egen styrka och kommande till Jesus, enbart förtröstande på Hans styrka, är en kristens ständiga sysselsättning. Det är så tron växer och blir stark. Den starka tron ser bara på Jesus och räknar bara med Honom. Den starka tron är rädd för sig själv och trygg hos Jesus. Den egna svagheten gör att man istället har sin styrka i Herren. *"Ty när jag är svag, då är jag stark"*, som Paulus säger (2 Kor. 12:10).

Det är i dag Den gode Herdens söndag. Symboliken med Jesus som Herde och vi som lamm är träffande. Vi kristna är verkligen svaga som små lamm. Ett lamm kan inte försvara sig mot en varg eller ett lejon. Det saknar alla slags försvarsmöjligheter. Det kan inte springa undan eftersom det är alldeles för långsamt, inte heller klättra upp i träden och skydda sig. De små lammen har inte några vassa tänder eller kraftiga klor att försvara sig med. De är, kort sagt, helt hjälplösa.

INTE VÅR KÄRLEK TILL JESUS, UTAN JESU KÄRLEK TILL OSS

"Vi älskar därför att Han först har älskat oss" (1 Joh. 4:19). Så skriver Johannes i sitt första brev. Det är den gudomliga kärleken som är det primära och alltid det helt avgörande. Det är den som gör det möjligt för oss att älska. Den kärlek som kommer från oss är som det ljus månen lyser med om natten. För det första ger månen ett mycket svagt ljus i jämförelse med dagens solljus. För det andra är månen ingen självständig ljuskälla, utan reflekterar bara solens ljus.

Vi skall därför inte räkna med eller bygga vårt kristna liv på vår kärlek till Gud. Det är sant att varje kristen älskar Gud, även om det naturligtvis sker på ett mycket svagt och ofullkomligt sätt. Men grunden för allt är Guds kärlek till oss. Ju mer vi upptäcker av den, desto mer förökas vår tro och växer vår kärlek.

Petrus hade i nattvardsalen på skärtorsdagen trätt fram och avgett löften om trohet t.o.m. in i döden (Luk. 22:33), förlitande sig till den egna kärleken till Jesus. Ett par timmar senare visade det sig hur mycket kraft som fanns i den kärleken, när den byggde på egen styrka. Inte ens inför

en liten tjänsteflicka intill kolelden kunde han hålla fast vid bekännelsen, utan förnekade sin vänskap med Mästaren (Luk. 22:56-57).

"Vi älskar därför att Han först har älskat oss", skriver alltså Johannes i sitt första brev. Och när han i sitt evangelium skildrat Jesu samtal med Petrus, till vilket vi skall återkomma, skriver han att när Petrus vände sig om, fick han se *"den lärjunge som Jesus älskade"* – d.v.s. Johannes själv. Många bibelläsare har undrat varför Johannes kallar sig så. Älskade inte Jesus alla sina lärjungar? Jo, det gjorde Han. Det var inte ett exkluderande uttalande av Johannes när han kallade sig på detta sätt, som om han, *till skillnad från de andra*, var älskad av Jesus. Istället var det så, att Johannes förstått att styrkan finns i Jesu kärlek, och att vår kärlek är fullständigt beroende av denna. Därför ville han inte, likt Petrus hade gjort i nattvardsalen, träda fram och kalla sig *"den lärjunge som älskade Jesus"*. Johannes byggde istället på den rätta och orubbliga grunden, Jesu kärlek. Därför kallade han sig *"den lärjunge som Jesus älskade"*.

En kärlek starkare än döden

Petrus fick lära sig en hård läxa. Hur förkrossad och tillintetgjord hade han inte blivit då tuppen goll! För ett ögonblick mötte han, sekunden efter tuppens galande, Jesu blick, och då mindes Petrus de ord som Herren sagt honom: *"Innan tuppen gal i natt, skall du tre gånger ha förnekat mig"*. *Det står om Petrus: "Och han gick ut och grät bittert"* (Luk. 22:62).

Men nu, på stranden vid Tiberias sjö, fick Petrus möta sin Herre och Frälsare igen. Nu, efter den förödmjukande erfarenheten, var han redo att insättas som herde för Kristi hjord. Han hade lärt känna sig själv och sitt fullständiga beroende av Jesu kärlek – den kärlek som drev Jesus, den gode herden, i döden för sina får (Joh. 10:11). Nu var tiden inne, då Jesu ord från skärtorsdagskvällen skulle gå i uppfyllelse; *"Och när du en gång har omvänt dig, så styrk dina bröder"*.

Petrus blev verkligen en herde för Guds hjord, som styrkte sina bröder. Han skrev till de äldste i de kristna församlingarna och gav dem instruktioner hur de i sin tur skulle sköta sin herdevård: *"Uppträd inte som herrar över dem som kommit på er lott, utan var föredömen för hjorden. När den högste herden uppenbarar sig skall ni få härlighetens segerkrans, som aldrig vissnar. Likaså ni yngre, underordna er de äldre. Och ni alla, klä er i ödmjukhet mot varandra. Ty Gud står emot de högmodiga, men de ödmjuka ger Han sin nåd"* (1 Petr. 5:5).

Den första kyrkans tid innebar svåra tider, martyrtider. Många fick lida och t.o.m. besegla sin tro med döden. Petrus skrev till de kristna att lidandet hör med till det kristna livet: *"Detta har ni blivit kallade till. Kristus led ju i ert ställe och efterlämnade ett exempel åt er, för att ni skulle följa i Hans fotspår"* (1 Petr. 2:21). Men han tröstade dem också: *"Våra synder har Han i sin kropp upp på korsets trä, för att vi skulle dö bort från synderna och leva för rättfärdigheten. Och genom Hans sår har ni blivit belade. Ni var som vilsegångna får, men ni har vänt om till era själars herde och vårdare"* (1 Petr. 2:24-25).

Petrus skulle själv följa sin Frälsares exempel och dödas av Guds rikets motståndare. Jesus hade förvarnat honom redan på Tiberias strand: *"Amen, amen säger jag dig: När du var yngre, spände du själv bältet om dig och gick vart du ville. Men när du blir äldre, skall du sträcka ut dina händer och en annan skall spänna bältet om dig och leda dig dit du inte vill"* (Joh. 21:18). *"Detta"*, tillägger Johannes, *"sade Han för att ge till känna med vilken död Petrus skulle förhärliga Gud."*

Kejsar Nero var den förste romerske kejsare som förföljde de kristna. Kyrkohistorikern Eusebius skriver: *"På detta sätt drevs alltså Nero som Guds främste bekämpare till att mörda apostlarna. Det berättas att Paulus blev halshuggen och Petrus kordfäst i Rom på Neros tid"* (*Kyrkohistoria*, s 77, Artos 1995).

Den kärlek varmed Jesus älskat församlingen är starkare än döden. De största vatten kan ej släcka den, strömmar ej dränka den (Höga V 8:7). Inte ens Guds vredes böljor, som gick över Jesus de mörka timmarna på korset (Ps. 88:8), kunde övertrumfa Hans kärlek.

"Vi älskar därför att Han först har älskat oss." Den Petrus, som förödmjukats på översteprästens gård, hade nu genomgått en djupare omvändelse och kunde bekänna sin tro ända in i döden. Denna gång fanns det kraft i bekännelsen. Förut svek modet inför en tjänsteflicka, men nu höll modet genom kejsar Neros förföljelse. Liksom sin Frälsare blev han fastspikad på ett kors. Till det yttre, efter människors mått, var detta det yttersta nederlaget - men Petrus blev genast hämtad *"ur tåredalen från jordekvalen"* till *"ljusa fröjdesalen"* (Lova Herren 708:7) och fick av Jesus själv, den högste Herden, motta härlighetens segerkrans, som aldrig vissnar. Amen.